

Bruksela, 13 lipca 2026 r.
(OR. en)

11832/26

CONUN 132
ONU 46

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych podczas 81. sesji jej Zgromadzenia Ogólnego (wrzesień 2026 r. – wrzesień 2027 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych podczas 81. sesji jej Zgromadzenia Ogólnego (wrzesień 2026 r. – wrzesień 2027 r.), w wersji zatwierdzonej przez Radę na jej 4191. posiedzeniu, które odbyło się 13 lipca 2026 r.

**Konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych
podczas 81. sesji jej Zgromadzenia Ogólnego (wrzesień 2026 r. – wrzesień 2027 r.)**

1. Unia Europejska i jej państwa członkowskie są głęboko przekonane, że w zbiorowym i indywidualnym interesie wszystkich leży zapewnienie poszanowania prawa międzynarodowego oraz suwerennej równości i integralności terytorialnej wszystkich państw, angażowanie się na rzecz pokojowego rozstrzygania sporów i inwestowanie we współpracę międzynarodową.
2. W obliczu presji geopolitycznej, charakteryzującej się rosnącą fragmentacją, kwestionowaniem i poważnymi naruszeniami uniwersalnych norm i prawa międzynarodowego, UE nadal zdecydowanie opowiada się za systemem wielostronnym, opartym na prawie międzynarodowym, w tym międzynarodowym prawie humanitarnym i międzynarodowym prawie dotyczącym praw człowieka, wiernym uniwersalnym celom i zasadom Karty Narodów Zjednoczonych oraz międzynarodowemu łaadowi opartemu na zasadach, którego centralnym elementem jest ONZ, po to aby zapewniać pokój i bezpieczeństwo, poszanowanie praw człowieka i zrównoważony rozwój dla wszystkich.
3. UE pozostanie przewidywalnym i wiarygodnym partnerem i będzie nadal współpracować z partnerami, którzy podzielają naszą determinację do obrony i przestrzegania prawa międzynarodowego, w tym suwerennej równości i integralności terytorialnej wszystkich państw, i którzy angażują się w znajdowanie globalnych rozwiązań dla wspólnych wyzwań, w tym poprzez wdrożenie Paktu dla przyszłości i załączników do niego.

4. Aby nie doszło do tego, by w świecie zapanowała polityka siły i prawo silniejszego, musi zwyciężyć multilateralizm oparty na prawie międzynarodowym, w tym na Karcie Narodów Zjednoczonych i powszechnym poszanowaniu praw człowieka. Jest to ważne wspólne przedsięwzięcie, które umożliwia wspólne rozwiązania – takie, które się wspólnie tworzy, za które wspólnie przyjmuje się odpowiedzialność i które się wspólnie wdraża. Głównym punktem odniesienia dla skutecznych działań wielostronnych musi nadal być wywieranie pozytywnego i wymiernego wpływu na życie ludzi. Wspierając dialog, zaufanie, solidarność i wspólne działania, multilateralizm pomaga łagodzić ryzyko konfliktów oraz stawiać czoła globalnym, regionalnym i krajowym wyzwaniom oraz wzajemnym zależnościom między nimi. Świat, w którym istnieją dynamiczne wielostronne instytucje oraz skuteczny i wzmocniony multilateralizm, jest bezpieczniejszy i lepiej prosperujący niż świat bez nich.
5. UE podkreśla kluczową i centralną rolę, jaką ONZ odgrywa w stawianiu czoła głównym globalnym wyzwaniom, w szczególności zagrożeniom dla pokoju i bezpieczeństwa oraz skutkom kryzysów i konfliktów dla bezpieczeństwa żywnościowego i wodnego, energii, systemów finansowych i łańcuchów dostaw na świecie, zwłaszcza w odniesieniu do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.
6. W zmieniającym się świecie system wielostronny musi nadal ewoluować. W związku z tym jednym z kluczowych priorytetów UE i jej państw członkowskich pozostaje rozwijanie, zreformowanie i wzmocnienie systemu wielostronnego, którego centralnym elementem jest ONZ, oraz zwiększenie jego skuteczności i inkluzywności, przy jednoczesnym pogłębieniu współpracy między regionami i wzmocnieniu partnerstw z krajami i organizacjami regionalnymi w celu zapewnienia, aby system ten był bardziej reprezentatywny dla wszystkich i skutecznie przynosił wszystkim korzyści.
7. UE będzie nadal angażować się we współpracę z partnerami na rzecz realizacji reformy ONZ, w szczególności w ramach inicjatywy ONZ-80 i poza nią, zgodnie z aspiracjami uzgodnionymi w Pakcie dla przyszłości. Wysiłki te powinny budować ONZ opartą na zasadach, skuteczniejszą, bardziej racjonalną pod względem kosztów i zdolną do reagowania, która będzie w stanie efektywnie realizować zadania w ramach każdego z trzech powiązanych ze sobą filarów swojej działalności: pokoju i bezpieczeństwa, praw człowieka i zrównoważonego rozwoju.

8. Przestrzeganie uniwersalnych celów statutowych i zasad Karty Narodów Zjednoczonych, wraz z kompleksowymi reformami systemu ONZ, to jedyny sposób pokojowego rozwiązywania kryzysów, zwalczania ubóstwa i nierówności, w tym nierówności płci oraz dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie i dyskryminacji intersekcyjnej, propagowania poszanowania praworządności, demokracji i praw człowieka, wspierania zrównoważonego rozwoju dla wszystkich, podejmowania skutecznych działań w dziedzinie klimatu, stawiania czoła pojawiającym się wyzwaniom i przeciwdziałania zagrożeniom dla naszego bezpieczeństwa, a także dla naszego dobrobytu i stałego zrównoważonego rozwoju.
9. UE i jej państwa członkowskie nadal inwestują politycznie w ONZ i wykazują zdecydowane i konsekwentne zaangażowanie na rzecz jej funkcjonowania, a wspólnie nadal są największymi i najbardziej niezawodnymi podmiotami wnoszącymi wkład polityczny i finansowy. UE postrzega to nie tylko jako obowiązek, ale również jako oznakę opartej na zaufaniu współpracy, która wiąże się z obowiązkami dla wszystkich państw członkowskich i której wynikiem powinny być wyważone mianowania i wybory na kluczowe stanowiska wyższego szczebla w systemie ONZ, w odniesieniu do których UE będzie nadal wspierać i promować wykwalifikowanych kandydatów.
10. Jesteśmy głęboko zaniepokojeni utrzymującymi się w organizacji ograniczeniami płynności, które mają poważne konsekwencje operacyjne. Zrównoważone i przewidywalne finansowanie ONZ w ramach wszystkich filarów jest niezbędne do skutecznej realizacji jej mandatu. Podtrzymujemy nasze pełne zobowiązanie do konstruktywnego i pragmatycznego zaangażowania się w duchu konsensusu w celu znalezienia trwałych rozwiązań tego kryzysu i utrzymania podstawowych funkcji systemu ONZ. UE i jej państwa członkowskie powtarzają zatem, że płacenie ustalonych wkładów nie jest opcjonalne. Jest to obowiązek prawny wynikający z Karty. Państwa członkowskie UE podtrzymują swoje zobowiązanie do wnoszenia swoich obowiązkowych wkładów finansowych w całości i w terminie.

11. 81. sesja Zgromadzenia Ogólnego ONZ rozpoczyna okres przejściowy dla przywództwa ONZ.

Wyrażamy uznanie dla sekretarza generalnego ONZ António Guterresa za jego nieustające wysiłki na rzecz lepszego i sprawiedliwszego świata poprzez propagowanie pokoju, stanie na straży praw człowieka, wspieranie zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałanie zmianie klimatu. Wybór nowego sekretarza generalnego będzie miał kluczowe znaczenie dla kształtowania i określania kierunku i priorytetów ONZ na nadchodzące lata. UE i jej państwa członkowskie będą nadal aktywnie uczestniczyć w procesie wyboru i będą gotowe do współpracy z nowym sekretarzem generalnym od samego początku. W tym krytycznym momencie ONZ potrzebuje sekretarza generalnego, który będzie zdecydowanie opierał się na Karcie Narodów Zjednoczonych w celu pomocy w zapobieganiu konfliktom i ich rozwiązywaniu, odbudowie zaufania, niwelowaniu podziałów, mobilizowaniu wspólnych działań, przyspieszeniu reform ONZ i osiągnięciu wymiernych rezultatów, które poprawią życie ludzi, zwłaszcza tych najbardziej potrzebujących.

12. W kontekście powyższego, podstawę działań UE na forum ONZ w nadchodzącym roku będą stanowić następujące priorytety:

I. Obrona i rozwój wydajnego, skutecznego i inkluzywnego systemu wielostronnego głęboko zakorzenionego w Karcie Narodów Zjednoczonych i prawie międzynarodowym, w tym międzynarodowym prawie humanitarnym i międzynarodowym prawie dotyczącym praw człowieka

II. Przyspieszenie reform na rzecz ONZ skutecznej, racjonalnej pod względem kosztów i zdolnej do reagowania w ramach wszystkich trzech filarów, poprzez partnerstwa i koalicje

III. Wzmacnianie oenzetowskiego systemu pokoju i bezpieczeństwa opartego na działaniach zapobiegawczych i na utrzymywaniu pokoju

IV. Przyspieszenie osiągania postępów w dziedzinie dobrobytu i zrównoważonego rozwoju do 2030 r. i w dalszej perspektywie

I. Obrona i rozwój wydajnego, skutecznego i inkluzywnego systemu wielostronnego głęboko zakorzenionego w Karcie Narodów Zjednoczonych i prawie międzynarodowym, w tym międzynarodowym prawie humanitarnym i międzynarodowym prawie dotyczącym praw człowieka

13. UE i jej państwa członkowskie będą nadal wspierać skuteczny multilateralizm i **międzynarodowy porządek oparty na zasadach**, którego centralnym elementem jest ONZ, oraz będą sprzeciwiać się działaniom na rzecz jego osłabienia. Będziemy upowszechniać, szanować i brać w obronę **prawo międzynarodowe**, w tym międzynarodowe prawo humanitarne i międzynarodowe prawo dotyczące praw człowieka, które ma kluczowe znaczenie dla zagwarantowania pokoju i bezpieczeństwa, a jednocześnie będziemy nadal podkreślać potrzebę zapewnienia rozliczalności za naruszenia prawa międzynarodowego. Uniwersalne zasady zapisane w Karcie Narodów Zjednoczonych, w tym zasady dotyczące suwerennej równości i integralności terytorialnej, niezależności politycznej i samostanowienia, nie podlegają negocjacjom, nie mogą być podważane i powinny być wdrażane w spójny sposób. Będziemy nadal przyczyniać się do rozwoju prawa międzynarodowego i jego skutecznego wdrażania.

14. UE potwierdza swoje niezachwiane zaangażowanie na rzecz **powszechnego** poszanowania, ochrony i przestrzegania **praw człowieka, demokracji i praworządności**. Prawa człowieka – obywatelskie, kulturalne, gospodarcze, polityczne, jak i społeczne – są powszechne, niepodzielne, współzależne i wzajemnie powiązane. Ponadto pokój i dobrobyt, a także realizacja celów zrównoważonego rozwoju, idą w parze z poszanowaniem demokracji, praworządności i wszystkich praw człowieka. UE będzie opierać swoje działania oraz swój wkład i stanowiska na **konkluzjach Rady w sprawie priorytetów UE na 2026 r. na forach ONZ zajmujących się prawami człowieka**. UE przypomina swoje zasadnicze stanowisko sprzeciwiające się karze śmierci we wszystkich przypadkach i we wszelkich okolicznościach oraz zdecydowanie popiera odnośne rezolucje ONZ. UE będzie promować, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi, **program na rzecz równości** i podkreślać znaczenie niedyskryminacji na wszystkich forach wielostronnych, w tym w odniesieniu do równouprawnienia płci, upowszechniania wszystkich praw człowieka i pełnego korzystania z nich przez wszystkie kobiety i dziewczęta, a także wzmocnienia pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt oraz ich pełnego, równego i znaczącego udziału we wszystkich dziedzinach, w tym na stanowiskach kierowniczych. UE będzie potwierdzać swoje zdecydowane zaangażowanie na rzecz poszanowania i ochrony wszystkich praw człowieka w odniesieniu do osób LGBTI oraz pełnego i równego korzystania z tych praw przez osoby LGBTI. UE zachowa czujność w odniesieniu do prób usuwania, zmieniania lub przeinaczania sformułowań odnoszących się do równości płci, pełnego korzystania z praw człowieka przez kobiety i dziewczęta oraz wzmocniania ich pozycji, a także dyskryminacji ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową. UE nadal będzie orędowniczką praw dziecka i będzie priorytetowo traktować ochronę dzieci przed wszelkimi formami przemocy, w tym w środowisku cyfrowym, a także promowanie powszechnego dostępu do wysokiej jakości bezpiecznej edukacji włączającej i ograniczanie ubóstwa dzieci i nierówności wśród dzieci. Będzie też nadal działać na rzecz zwiększenia ochrony praw człowieka w odniesieniu do osób starszych i korzystania z tych praw przez osoby starsze oraz na rzecz poprawy dobrostanu tych osób. UE wspiera ambitne i transformacyjne podejście służące zajęciu się pierwotnymi przyczynami nierówności płci, dyskryminacji ze względu na płeć oraz wszelkich form przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, w tym przemocy ze względu na płeć z wykorzystaniem technologii, a także ich czynnikami ryzyka. UE potwierdza swoje zobowiązanie do zwalczania rasizmu, dyskryminacji rasowej, ksenofobii i związanych z tym przejawów nietolerancji na całym świecie.

15. UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do propagowania, ochrony i realizacji wszystkich praw człowieka oraz do pełnego i skutecznego wdrożenia postanowień pekińskiej platformy działania i programu działania przyjętego podczas Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz wyników ich konferencji przeglądowych, a także podtrzymuje w tym kontekście swoje zobowiązanie na rzecz zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego oraz związanych z tym praw. Mając to na względzie, UE potwierdza zdecydowaną wolę propagowania, ochrony i realizacji prawa każdej osoby do sprawowania pełnej kontroli oraz do swobodnego i odpowiedzialnego decydowania – w sposób wolny od dyskryminacji, przymusu i przemocy – w kwestiach dotyczących własnej seksualności oraz zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. UE zwraca ponadto uwagę na potrzebę zapewnienia powszechnego dostępu do kompleksowych, dobrej jakości i przystępnych cenowo informacji na temat zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, edukacji w tym zakresie, w tym do wszechstronnej edukacji seksualnej, oraz usług opieki zdrowotnej.
16. UE pozostaje zdecydowanym zwolennikiem solidnego i skutecznego **oenzetowskiego systemu praw człowieka**, w tym kluczowych prac i działań dotyczących wszystkich objętych mandatami kwestii tematycznych i specyficznych dla poszczególnych krajów, prowadzonych zarówno przez Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka, jak i organy traktatowe, a także UNESCO, między innymi w odniesieniu do ochrony wolności wypowiedzi, w tym niezależnych mediów, dostępu do informacji, bezpieczeństwa dziennikarzy i pracowników mediów. UE podkreśla znaczenie systematycznego włączania praw człowieka do głównego nurtu prac w ramach wszystkich filarów, programów i struktur ONZ. W tym kontekście UE popiera powołaną niedawno przez Sekretarza Generalnego **Grupe ds. Praw Człowieka**, która ma promować koordynację w ramach całego systemu i zapewniać, by prawa człowieka były nieodłączną częścią wszystkich polityk i działań ONZ.
17. UE będzie nadal zwracać szczególną uwagę na to, by **filary praw człowieka** był finansowany w sposób adekwatny, przewidywalny i zrównoważony i by przeznaczano na niego większe środki, pamiętając, że już teraz jest on strukturalnie niedofinansowany i że w szczególności sposób dotyka go zaburzenie płynności. UE podkreśla, jak ważne jest utrzymanie **silnego i niezależnego systemu mandatów tematycznych i mandatów dotyczących poszczególnych krajów**. Trwający proces reform stanowi okazję do wzmocnienia ukierunkowania, skuteczności i wpływu mandatów w dziedzinie praw człowieka oraz organów traktatowych, a także do ograniczenia nakładania się działań w ramach tych mandatów i organów.

18. UE niezmiennie opowiada się za tym, aby kłaść kres bezkarności oraz zapewniać **rozliczalność** za wszelkie pogwałcenia prawa międzynarodowego. W tym kontekście UE potwierdza swoje poparcie dla **międzynarodowego systemu wymiaru sprawiedliwości**, w szczególności dla Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości (MTS), który w 2026 r. obchodzi 80. rocznicę swojego istnienia, i przypomina, że postanowienia i wyroki MTS są wiążące dla stron sporu. UE potwierdza również swoje niezachwiane poparcie dla Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK). W odpowiedzi na ataki i naciski zewnętrzne wymierzone w MTK UE potwierdza swoje zdecydowane zaangażowanie na rzecz utrzymania statutu rzymskiego oraz zachowania niezależności i integralności MTK. UE będzie nadal potępiać ataki lub groźby skierowane przeciwko Trybunałowi, wybranym urzędnikom, personelowi i osobom współpracującym z Trybunałem, w tym przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. UE zaapeluje o zniesienie wszelkich sankcji wobec wybieranych urzędników MTK.
19. UE przypomina swoje zdecydowane zaangażowanie we wspieranie roli ONZ w koordynowaniu międzynarodowych działań **humanitarnych** w odpowiedzi na kryzysy, ustanowionej na mocy rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 46/182 z 1991 r., a także wspieranie powiązania między aspektami humanitarnymi a rozwojowymi i pokojowymi. UE i jej państwa członkowskie, które wspólnie są **największym darczyńcą świadczącym pomoc humanitarną** i które w 2025 r. dostarczyły 40 % światowej pomocy, będą nadal wykazywać silne zaangażowanie na rzecz stabilności finansowej ONZ, a także na rzecz wydajnego, skutecznego i opartego na zasadach dostarczania pomocy humanitarnej osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji.

II. Przyspieszenie reform na rzecz ONZ skutecznej, racjonalnej pod względem kosztów i zdolnej do reagowania w ramach wszystkich trzech filarów, poprzez partnerstwa i koalicje

20. UE będzie nadal współpracować z partnerami w celu przyspieszenia **kompleksowych reform w całym systemie ONZ**, w tym zwiększenia spójności i komplementarności procesów w ramach systemu ONZ, w ramach inicjatywy ONZ-80 i poza nią oraz zgodnie z aspiracjami uzgodnionymi w Pakcie dla przyszłości. UE z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie rezolucji A/RES/80/251 w sprawie opracowywania, wdrażania i przeglądu mandatów w celu zapewnienia wydajnej i skutecznej Organizacji Narodów Zjednoczonych i będzie angażować się we wdrażanie tej rezolucji. UE utrzymuje swoje zaangażowanie na rzecz już uzgodnionych reform, które powinny zostać w pełni wdrożone. Wysiłki te powinny budować ONZ opartą na zasadach, skuteczniejszą, bardziej racjonalną pod względem kosztów i zdolną do reagowania, która będzie w stanie efektywnie realizować zadania w ramach każdego z trzech powiązanych ze sobą filarów swojej działalności: pokoju i bezpieczeństwa, praw człowieka i zrównoważonego rozwoju. UE będzie zatem zachęcać następnego Sekretarza Generalnego ONZ do aktywnego angażowania się w utrzymanie i kontynuowanie procesu reform w sposób ambitny, obejmujący cały system, z taką samą determinacją i równowagą we wszystkich trzech filarach. UE będzie priorytetowo traktować inicjatywy, które przynoszą wymierne skutki w terenie, przy jednoczesnym utrzymaniu zdolności normatywnych i operacyjnych systemu ONZ, w tym w zakresie równouprawnienia płci.
21. Zgodnie ze swoim zobowiązaniem do wdrażania Paktu na rzecz przyszłości UE wspiera kompleksową **reformę Rady Bezpieczeństwa ONZ**, tak aby Rada Bezpieczeństwa stała się skuteczniejsza, bardziej inkluzywna, przejrzysta, demokratyczna i odpowiedzialna oraz lepiej odzwierciedlała dzisiejsze realia poprzez wzmocnienie głosu regionów niedostatecznie reprezentowanych. UE popiera francusko-meksykańską inicjatywę mającą na celu ograniczenie stosowania weta w przypadkach masowych aktów okrucieństwa, a także opracowany przez grupę ACT kodeks postępowania dotyczący działań Rady Bezpieczeństwa na rzecz zwalczania przypadków ludobójstwa, zbrodni przeciw ludzkości i zbrodni wojennych. Ponadto UE popiera pełne wdrożenie art. 27 ust. 3 Karty Narodów Zjednoczonych.

22. UE nadal popiera **reset humanitarny**, który ma zostać wzmocniony w ramach inicjatywy ONZ-80 i któremu ma przewodniczyć OCHA, koncentrujący się na opracowaniu i wdrożeniu zrównoważonej, całościowej i inkluzywnej wizji ekosystemu humanitarnego kierowanego na szczeblu lokalnym, chronionego na szczeblu międzynarodowym i wspieranego na szczeblu globalnym, który wykorzystuje wyjątkowe wartości, specjalistyczne mandaty i obowiązki podmiotów ONZ, Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy oraz lokalnych i międzynarodowych organizacji pozarządowych.
23. UE nadal popiera proces **reformy systemu pomocy rozwojowej ONZ**, który ma zostać wzmocniony w ramach inicjatywy ONZ-80, skupiając się na osiągnięciu bardziej skutecznego i efektywnego świadczenia usług na szczeblu krajowym. UE zachęca do dalszej konsolidacji i racjonalizacji struktur przy jednoczesnym utrzymaniu mandatów o krytycznym znaczeniu, w szczególności tych związanych z równouprawnieniem płci i wzmocnieniem pozycji kobiet.
24. Kluczowym elementem reformy jest wzmocniony, wydajniejszy i dysponujący uprawnieniami **system stałych koordynatorów**, przyczyniający się do spójniejszej i skuteczniejszej współpracy UE–ONZ na szczeblu krajowym. Aby w pełni wykorzystywać swój potencjał i osiągać wyniki, stali koordynatorzy potrzebują większego wsparcia politycznego ze strony państw członkowskich ONZ. Ze względu na fakt, że koordynatorzy często pełnią podwójne i potrójne funkcje, kluczowe znaczenie dla zapewnienia skuteczności oraz dla realizacji działań w oparciu o podejście „Jedna ONZ”, zwłaszcza w warunkach konfliktu i niestabilności, ma ochrona niezależności, neutralności i bezstronności koordynatorów humanitarnych oraz wspieranie spójności między inicjatywą ONZ-80, „resetem humanitarnym” i reformą systemu pomocy rozwojowej ONZ. Będziemy współpracować z krajami partnerskimi i innymi darczyńcami, aby zapewnić szerokie stosowanie podejścia „Jedna ONZ” na szczeblu krajowym przez wszystkie zaangażowane strony.
25. UE niezmiennie angażuje się na rzecz wzmocnienia **międzynarodowej architektury finansowej**, także zgodnie z dokumentem końcowym czwartej Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju (zobowiązanie z Sewilli – „Compromiso de Sevilla”).

26. **Kluczowe znaczenie ma również dalsze wzmacnianie partnerstwa z ONZ na rzecz tego, by zachować oparty na zasadach, potrzebach i skoncentrowany na ludziach charakter działań humanitarnych.**

UE popiera działania proponowane w nowym porozumieniu ONZ „New Humanitarian Compact” w ramach inicjatywy ONZ-80 i zachęca ONZ do jego szybkiego wdrożenia. Podkreślamy również znaczenie powiązania między aspektami humanitarnymi a rozwojowymi i pokojowymi.

Z zadowoleniem przyjmujemy również zobowiązanie ONZ do integracji globalnych łańcuchów dostaw, a także wysiłki na rzecz stymulowania wspólnych działań w dziedzinie danych za pośrednictwem inicjatywy „Humanitarian Data Collaborative”.

27. UE będzie nadal aktywnie wspierać, promować i wzmacniać zróżnicowane i niezależne **społeczeństwo obywatelskie**, opowiadając się za rzeczywistym uczestnictwem we wszystkich procesach wielostronnych. UE apeluje o wzmożenie w całym systemie ONZ wysiłków na rzecz poszanowania, ochrony i propagowania przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego, zapobiegania aktom zastraszania i represji wobec osób i grup współpracujących z ONZ oraz reagowania na nie, zapewnienia rozliczalności oraz zagwarantowania skutecznej ochrony ofiar i osób, które doświadczyły przemocy. Należy zapewnić im dostęp do forów wielostronnych.

III. Wzmacnianie oenztowskiego systemu pokoju i bezpieczeństwa w oparciu o działania zapobiegawcze i utrzymywanie pokoju

28. W obliczu rosnących i zróżnicowanych zagrożeń dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, powszechnych naruszeń Karty Narodów Zjednoczonych i prawa międzynarodowego, w tym aktów agresji i naruszania integralności terytorialnej i suwerenności państw, UE nadal angażuje się w **zapobieganie konfliktom oraz ochronę i przywracanie sprawiedliwego i trwałego pokoju i stabilności na podstawie prawa międzynarodowego.**

29. UE niezmiennie potępia nieuzasadnioną i bezprawną pełnoskalową wojnę napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie oraz ataki Rosji na ludność cywilną i infrastrukturę krytyczną, a także uznaje niezbywalne prawo Ukrainy do samoobrony zgodnie z art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych. UE pozostaje niezachwiana w **poparciu dla** suwerenności, niezależności i integralności terytorialnej **Ukrainy** w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową i będzie nadal wspierać Ukrainę tak długo, jak będzie to konieczne, między innymi w drodze jej odbudowy i rekonstrukcji, a jednocześnie działać na rzecz zapewnienia pełnej rozliczalności za zbrodnie międzynarodowe oraz pogwałcenia i naruszenia praw człowieka wynikłe z rosyjskiej wojny napastniczej, w tym za pośrednictwem Specjalnego Trybunału do spraw Zbrodni Agresji przeciwko Ukrainie i Międzynarodowej Komisji ds. Roszczeń dla Ukrainy. Zgodnie z rezolucjami Zgromadzenia Ogólnego ONZ, UE wspiera wysiłki na rzecz pełnego, natychmiastowego i bezwarunkowego zawieszenia broni oraz kompleksowego, sprawiedliwego i trwałego pokoju zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych i prawem międzynarodowym, z zadowoleniem przyjmuje prowadzone działania dyplomatyczne na rzecz zakończenia wojny i nadal wspiera Ukrainę w negocjacjach i wysiłkach na rzecz zapewnienia powrotu bezprawnie deportowanych lub przymusowo przemieszczonych ukraińskich dzieci.
30. UE przyjmuje z zadowoleniem protokół ustaleń i wynikające z niego negocjacje między USA a Iranem, które stwarzają okazję do działania na rzecz stabilności w regionie. Podkreślamy znaczenie osiągnięcia w drodze negocjacji długoterminowego rozwiązania wszystkich nierozstrzygniętych kwestii, zgodnie z prawem międzynarodowym, w tym Kartą Narodów Zjednoczonych oraz międzynarodowym prawem humanitarnym i prawem dotyczącym praw człowieka. UE będzie nadal – w ścisłej koordynacji z partnerami – angażować się w działania dyplomatyczne i jest gotowa wspierać wdrażanie porozumienia. Iran nigdy nie może wejść w posiadanie broni jądrowej i musi wznowić pełną współpracę z Międzynarodową Agencją Energii Atomowej. UE apeluje także o poszanowanie wolności żeglugi i bezpieczeństwa morskiego zgodnie z prawem międzynarodowym i Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza. UE ponownie podkreśla, że dyplomacja pozostaje jedyną drogą do trwałego pokoju i stabilności na Bliskim Wschodzie.

31. Sytuacja w **Strefie Gazy i na Zachodnim Brzegu, w tym we Wschodniej Jerozolimie**, nadal budzi poważne zaniepokojenie. UE potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz prawa międzynarodowego, w tym międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, wdrożenia rezolucji RB ONZ nr 2803 oraz na rzecz kompleksowego, sprawiedliwego i trwałego pokoju opartego na wdrożeniu rozwiązania dwupaństwowego, w którym Izrael i Palestyna pokojowo współistnieją wewnątrz bezpiecznych i uznanych granic. UE będzie nadal pracować nad wdrażaniem kompleksowego planu zakończenia konfliktu w Strefie Gazy, zgodnie z rezolucją RB ONZ nr 2803, i wzywa do trwałego rozbrojenia Hamasu i innych niepaństwowych grup zbrojnych, do pełnego wycofania sił izraelskich ze Strefy Gazy oraz do rozmieszczenia Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych, zgodnie z rezolucją RB ONZ nr 2803. UE potępia ataki terrorystyczne na Izrael. Unia Europejska będzie nadal wspierać Palestyńską Władzę Narodową, między innymi w ramach jej programu reform, tak by mogła ona bezpiecznie odzyskać skuteczną kontrolę nad Strefą Gazy. UE wzywa Izrael do przestrzegania spoczywających na nim zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego, w tym międzynarodowego prawa humanitarnego. UE nadal apeluje o natychmiastowy i niezakłócony dostęp pomocy humanitarnej do Strefy Gazy, z pełnym poszanowaniem prawa międzynarodowego. Przypomina o potrzebie pełnego wdrożenia postanowień Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, które są prawnie wiążące, i przyjmuje do wiadomości opinie doradcze MTS. UE wyraża zaniepokojenie zatwierdzeniem przez parlament Izraela ustawy o karze śmierci i jej de facto dyskryminującym charakterem, wzywa do jej natychmiastowego uchylenia oraz do zaprzestania działań, które podważają wykonalność rozwiązania dwupaństwowego, w tym rozbudowy osiedli, przemocy ze strony osadników oraz gróźb przymusowego wysiedlenia i aneksji. UE podkreśla kluczową rolę UNRWA w działaniach humanitarnych oraz znaczenie konstruktywnej współpracy Izraela z ONZ i jej agencjami.

32. UE będzie nadal stale zwracać uwagę na **konflikty oraz przypadki łamania i naruszania praw człowieka na całym świecie** i podkreślać, jak ważne są pokojowe rozwiązywanie konfliktów, ochrona ludności cywilnej, zwłaszcza kobiet, dzieci, osób z niepełnosprawnościami i osób znajdujących się w trudnej sytuacji, oraz obiektów niezbędnych do przetrwania ludności cywilnej, poszanowanie prawa międzynarodowego, w tym międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, rozliczalność i zachowanie przestrzeni humanitarnej. UE będzie nadal wspierać zapobieganie konfliktom, budowanie pokoju, stabilizację, budowanie państwowości, przemiany demokratyczne i działania humanitarne, a także inicjatywy kierowane przez ONZ oraz inicjatywy międzynarodowe i regionalne mające na celu wspieranie pokoju, bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju. Szczególną uwagę będziemy nadal poświęcać sytuacjom mającym miejsce m. in. w Libanie, Sudanie, Somalii, Syrii, Libii, regionie Sahelu, DR Kongo, Haiti, Afganistanie i Mjanmie/Birmie.
33. UE nadal będzie w pełni angażować się w stawianie czoła globalnym wyzwaniom w zakresie pokoju i bezpieczeństwa, skupiając się na zapobieganiu konfliktom, mediacji, budowaniu pokoju, zarządzaniu kryzysowym i wspieraniu multilateralizmu zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, będzie także nadal współpracować w tym celu z ONZ, w duchu **partnerstwa strategicznego UE-ONZ na rzecz pokoju i bezpieczeństwa oraz jego wspólnych priorytetów na lata 2025–2028**, i w ramach niedawno ustanowionego komitetu strategicznego.
34. Przypominamy o zakresie obowiązków **Rady Bezpieczeństwa ONZ, która powinna pozostać centralnym i nieodzownym elementem światowego systemu pokoju i bezpieczeństwa**. Wyrażając uznanie dla prac Zgromadzenia Ogólnego ONZ w kwestiach związanych z międzynarodowym pokojem i bezpieczeństwem, podkreślamy potrzebę wzmocnienia roli i wkładu Zgromadzenia Ogólnego ONZ jako forum działań zapobiegawczych, mobilizacji politycznej i ustalania norm w tej dziedzinie, w tym poprzez bardziej regularne i ustrukturyzowane kontakty z Radą Bezpieczeństwa i Komisją Budowania Pokoju.

35. **Operacje pokojowe ONZ** pozostają kluczowym wielostronnym narzędziem przeciwdziałania zagrożeniom dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. W kontekście prowadzonego przez Sekretarza Generalnego ONZ przeglądu dotyczącego przyszłości wszystkich form operacji pokojowych ONZ, UE wzywa do podjęcia działań mających na celu kontynuowanie wysiłków na rzecz utrzymania i budowania pokoju, ochrony życia i zapobiegania sytuacjom braku bezpieczeństwa na dotkniętych obszarach, w tym poprzez ściślejszą i opartą na zasadach współpracę z Sekretarzem Generalnym ONZ za pośrednictwem wykonywanych przez niego dobrych usług, tak by mandaty były realistyczne i dostosowane do warunków w terenie. UE zdecydowanie potępia ataki na siły pokojowe i obiekty należące do operacji pokojowych ONZ. Należy zagwarantować bezpieczeństwo i ochronę sił pokojowych ONZ, a ataki na siły pokojowe muszą pociągać za sobą odpowiedzialność sprawców.
36. UE podkreśla, jak krytyczne znaczenie ma to, by **operacje pokojowe ONZ** otrzymywały stałe wsparcie polityczne oraz dysponowały odpowiednim, stabilnym i przewidywalnym finansowaniem, w tym dzięki wnoszeniu wkładów finansowych w całości i w terminie oraz zwiększonemu zaangażowaniu regionalnemu. W związku z tym UE potwierdza swoje poparcie dla wdrożenia rezolucji RB ONZ nr 2719. UE wspiera misje objęte mandatem Rady Bezpieczeństwa ONZ i zobowiązuje się do skutecznej współpracy między operacjami UE i ONZ w celu przyspieszenia wysiłków na rzecz pokoju, zapewnienia pełnego przestrzegania praw człowieka i tworzenia synergii. W tym duchu wszystkie państwa powinny należycie wypełniać swoje odpowiednie zobowiązania finansowe.

37. UE jest zdecydowana współpracować z ONZ na rzecz **budowania i utrzymywania pokoju**, w tym w ramach strategicznego dialogu UE-ONZ na temat zapobiegania konfliktom i mediacji pokojowej oraz poprzez aktywne zaangażowanie we wdrażanie wyników dwóch rezolucji w sprawie przeglądu systemu budowania pokoju z 2025 r. UE wspiera wysiłki na rzecz opracowania inicjowanego na szczeblu krajowym, oddolnego podejścia do **zapobiegania konfliktom**, wyrażonego w krajowych strategiach prewencyjnych. Popiera wzmocnienie roli i metod pracy oenztowskiej **Komisji Budowania Pokoju**, w tym jej roli doradczej, jednoczącej i pomostowej w całym systemie ONZ, realizację jej strategii na rzecz równouprawnienia płci oraz strategicznego planu działania na rzecz młodzieży i budowania pokoju, a także odpowiednie, przewidywalne i trwałe finansowanie oenztowskiego **Funduszu Budowania Pokoju**. UE uznaje istotną rolę skutecznej, rozliczalnej i inkluzywnej reformy sektora bezpieczeństwa i takiegoż zarządzania nim. UE potwierdza, że pełna realizacja zobowiązań zawartych w **Agendzie dotyczącej kobiet, pokoju i bezpieczeństwa**, w tym zobowiązań dotyczących przemocy seksualnej związanej z konfliktami zbrojnymi, pozostaje niezmiennie aktualna w obecnym kontekście geopolitycznym i zmieniającym się środowisku bezpieczeństwa. Ponawia swój apel o wzmocnienie pełnego, równego i znaczącego udziału i przywództwa kobiet i dziewcząt w zapobieganiu konfliktom i ich rozwiązywaniu w całym cyklu konfliktu.
38. UE będzie współpracować z ONZ w celu uwzględniania w odpowiednich politykach i działaniach zagrożeń bezpieczeństwa związanych ze zmianą klimatu oraz podkreśla potrzebę zajęcia się **wzajemnymi powiązaniem** między **klimatem, pokojem i bezpieczeństwem**. Będzie również propagować wdrażanie **programu działań na rzecz młodzieży, pokoju i bezpieczeństwa** oraz **programu działań na rzecz dzieci w konfliktach zbrojnych**.

39. Zasadnicze znaczenie ma nadal ochrona przestrzeni **humanitarnej**, umożliwienie i ułatwienie szybkiego i niezakłóconego, bezpiecznego i stałego dostępu pomocy humanitarnej do osób w potrzebie, w tym poprzez skuteczniejszą dyplomację humanitarną, oraz zagwarantowanie ochrony personelu organizacji humanitarnych. UE podkreśla potrzebę przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego podczas wszystkich konfliktów oraz zapewnienia ochrony ludności cywilnej. UE będzie w dalszym ciągu wzmocniać skuteczność swojej dyplomacji humanitarnej, wykorzystując instrumenty humanitarne, polityczne, gospodarcze, w zakresie bezpieczeństwa lub dyplomatyczne, jednocześnie nadal angażując się na rzecz przestrzegania humanitarnych zasad bezstronności, neutralności, niezależności i humanitaryzmu, a także międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka. UE z zadowoleniem przyjmuje globalną inicjatywę Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża służącą ożywieniu politycznego zaangażowania na rzecz międzynarodowego prawa humanitarnego i zachęca wszystkie państwa członkowskie do przyłączenia się do tej inicjatywy i aktywnego w niej udziału z myślą o zapewnieniu szerokiego poparcia politycznego dla jej wyników.
40. UE potwierdza swoje niezachwiane zaangażowanie na rzecz prawa międzynarodowego, w tym prawa morza i **wolności żeglugi**, i wspiera je za pośrednictwem różnych instrumentów wzmocniających bezpieczeństwo morskie, takich jak misje i operacje WPBiO, w tym **operacje ASPIDES, ATALANTA i IRINI**. Kamieniem węgielnym porządku prawnego regulującego oceany i morza pozostaje Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS).
41. W związku z rosnącymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa UE wspiera międzynarodową współpracę na rzecz skutecznego zwalczania wszelkich form **międzynarodowej przestępczości zorganizowanej**, w tym handlu narkotykami, korupcji, handlu ludźmi, przemytu migrantów i nielegalnego handlu bronią palną, przestępstw mających wpływ na środowisko, a także terroryzmu i brutalnego ekstremizmu, przy czym prawa ofiar są zawsze w centrum uwagi.

42. W odpowiedzi na rosnącą różnorodność zagrożeń dla bezpieczeństwa UE będzie pracować nad przeciwdziałaniem innym zagrożeniom wynikającym z **działań hybrydowych, cyberataków, nowych i powstających technologii**, w tym poprzez współpracę z ONZ w zakresie wzmocnienia odporności na dezinformację i upowszechniania poszanowania praworządności i prawa międzynarodowego, w tym międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka. **Uczciwość informacji to światowe dobro publiczne**, które należy chronić. Jej ochrona, poprzez wielostronne i inkluzywne globalne zarządzanie sprawami cyfrowymi, które promuje wolność wypowiedzi i prawo dostępu do istotnych, wiarygodnych i dokładnych informacji, wymaga globalnej reakcji, w tym wysiłków na rzecz przeciwdziałania obcym manipulacjom informacjami i ingerencjom. UE będzie nadal angażować się w konstruktywny, otwarty i inkluzywny sposób w ramach wielostronnych struktur, w tym w ramach oenietowskiego globalnego mechanizmu bezpieczeństwa w dziedzinie ICT, aby wspierać odpowiedzialne zachowanie państw w cyberprzestrzeni i zwiększać bezpieczeństwo międzynarodowe.
43. UE nadal jest w pełni zaangażowana w obronę i wzmocnienie globalnego systemu nieprolifracji, rozbrojenia i kontroli zbrojeń, którego centralnym elementem jest ONZ. W związku z tym będzie nadal zacieśniać współpracę z ONZ w celu zmniejszenia kosztów ludzkich powodowanych przez broń i amunicję. UE podtrzymuje swoje zaangażowanie na rzecz upowszechniania i pełnego wdrożenia Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, który jest kamieniem węgielnym światowego systemu nieprolifracji, niezbędnym fundamentem dążenia do rozbrojenia nuklearnego i ważnym elementem rozwijania zastosowań energii jądrowej do celów pokojowych. Niezmiennie apeluje o wejście w życie Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych oraz o natychmiastowe rozpoczęcie i szybkie ukończenie negocjacji w sprawie traktatu o zakazie produkcji materiałów rozszczepialnych. UE wspiera prace Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA), która pozostaje jednym z zasadniczych filarów wspierających globalne wysiłki na rzecz nieprolifracji. UE będzie **reagować na utrzymujące się zagrożenia związane z rozprzestrzenianiem** broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia i jest nadal zaniepokojona rozszerzaniem arsenałów broni jądrowej i środków jej przenoszenia, w szczególności przez Rosję i Chiny, rozwojem nowych systemów uzbrojenia oraz groźbami jądrowymi ze strony Rosji. UE będzie również nadal propagować i wzmocniać wielostronne instrumenty skierowane przeciwko rozwijaniu, produkcji, nabywaniu, składowaniu, transferowi i stosowaniu broni chemicznej i biologicznej.

44. UE popiera przejrzystość, środki budowy zaufania i skuteczne kontrole w celu przeciwdziałania nielegalnym transferom i destabilizującemu gromadzeniu broni konwencjonalnej, z naciskiem na zapobieganie kierowaniu broni strzeleckiej i lekkiej na drogę nielegalnego handlu, oraz popiera realizację przez państwa strony planów działania określonych w Konwencji o amunicji kasetowej i konwencji o zakazie stosowania min przeciwpiechotnych. UE opowiada się za modernizacją i wzmocnieniem oenzetowskiego mechanizmu rozbrojenia w celu przeciwdziałania obecnym zagrożeniom, w tym za nadaniem nowego impulsu pracom Komisji ONZ ds. Rozbrojenia oraz Konferencji Rozbrojeniowej. Przed konferencją przeglądową konwencji o niektórych rodzajach broni konwencjonalnej, która odbędzie się w listopadzie 2026 r., UE będzie kontynuować prace nad negocjacjami w sprawie instrumentu dotyczącego systemów śmiertelnej broni autonomicznej, nie przesądzając o jego charakterze i innych możliwych środkach w ramach konwencji. UE zajmie się również kwestią odpowiedzialnego wykorzystywania sztucznej inteligencji w dziedzinie wojskowej oraz środków budowy zaufania w tym zakresie.
45. Dla UE i jej państw członkowskich duże znaczenie ma ochrona bezpiecznego, pewnego, stabilnego i zrównoważonego środowiska kosmicznego. UE i jej państwa członkowskie popierają upowszechnienie i pełne przestrzeganie układu o przestrzeni kosmicznej z 1967 r. oraz propagują pokojowe użytkowanie **przestrzeni kosmicznej** na sprawiedliwych i wzajemnie uznawanych zasadach dla wszystkich, z myślą o obecnych i przyszłych pokoleniach. UE i jej państwa członkowskie nadal angażują się na rzecz zapobiegania wyścigowi zbrojeń w przestrzeni kosmicznej we wszystkich jego aspektach. UE popiera zorganizowanie czwartej konferencji ONZ w sprawie eksploracji i pokojowego wykorzystania przestrzeni kosmicznej (UNISPACE IV) w Wiedniu w 2027 r.

IV. Przyspieszenie osiągnięcia postępów w dziedzinie dobrobytu i zrównoważonego rozwoju do 2030 r. i w dalszej perspektywie

46. UE i jej państwa członkowskie w pełni popierają **przyspieszenie działań służących realizacji Agendy 2030** i celów zrównoważonego rozwoju jako całości do 2030 r. i w dalszej perspektywie, w sposób kompleksowy i inkluzywny oraz zgodnie z Paktem dla przyszłości. Dla rozwiązania kwestii luki w finansowaniu celów zrównoważonego rozwoju zasadnicze znaczenie ma wdrożenie zobowiązania z Sewilli z 2025 r. przyjętego na czwartej Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju w czerwcu 2025 r., w oparciu o plan działania z Addis Abeby z 2015 r. UE uznaje uniwersalny, zintegrowany i niepodzielny charakter celów zrównoważonego rozwoju, a także znaczenie nadawania tym celom lokalnego wymiaru. UE uznaje znaczenie zajęcia się wielowymiarowymi podatnościami na zagrożenia i nierównościami i jest gotowa rozważyć stosowanie uzupełniających mierników postępu, wykraczających poza produkt krajowy brutto, jako uzupełnienie istniejących polityk i praktyk. UE będzie nadal stosować podejście do zrównoważonego rozwoju oparte na prawach człowieka, w tym poprzez podejścia transformacyjne służące przewyżczeniu głównych przyczyn ubóstwa i nierówności, i przypomina, że niedyskryminacja, inkluzywność i pełna realizacja wszystkich praw człowieka należą do podstawowych zasad Agendy 2030 zgodnie z zobowiązaniem, by nie pozostawiać nikogo w tyle. UE będzie nadal propagować podejścia do finansowania ukierunkowane na aspekt płci i sprzyjające włączeniu społecznemu. W ramach współpracy UE kładzie nacisk na inkluzywne modele rozwoju, które wzmacniają pozycję społeczności lokalnych i zapewniają sprawiedliwy podział korzyści płynących ze wzrostu gospodarczego. UE będzie promować narrację, która podkreśla powiązania między działaniami humanitarnymi, pokojowymi i na rzecz rozwoju, a także prawami człowieka, i powinna sprzeciwiać się odizolowanym podejściom do rozwoju.
47. Jako największy na świecie darczyńca **oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA)**, którego globalny udział wzrósł w 2025 r. do blisko 50 % całkowitej ODA, UE i jej państwa członkowskie podkreślają swoją kluczową rolę w przyczynianiu się do finansowania wdrażania Agendy 2030.

48. UE i jej państwa członkowskie wzywają do opracowania innowacyjnych mechanizmów, które pomogą zniwelować globalną lukę inwestycyjną i przyspieszyć finansowanie Agendy 2030. Obejmuje to partnerstwa publiczno-prywatne i ścisłą współpracę z sektorem prywatnym w celu wspierania celów zrównoważonego rozwoju, zgodnie z celem strategii Global Gateway, jakim jest stymulowanie inwestycji sektora prywatnego i wspieranie równych i wzajemnie korzystnych partnerstw, w szczególności z międzynarodowymi instytucjami finansowymi i wielostronnymi bankami rozwoju. Za pośrednictwem takich inicjatyw jak **strategia Global Gateway** UE przyczynia się do pobudzania zrównoważonego rozwoju; strategia ta umożliwi również UE spójniejsze reagowanie na globalne wyzwania poprzez transformacyjne inwestycje w zrównoważoną, odporną i wysokiej jakości infrastrukturę, realizowane w ramach podejścia „Drużyna Europy” i zgodnie ze wspólnymi interesami UE i krajów partnerskich. Strategia Global Gateway ma na celu zbudowanie inteligentnych, czystych i bezpiecznych połączeń w sektorach cyfrowym, klimatycznym i energetycznym oraz transportowym, a także wzmocnienie systemów opieki zdrowotnej, edukacji i badań naukowych na całym świecie dzięki kompleksowemu podejściu 360 stopni opartemu na wspólnych priorytetach. Wysiłki na rzecz mobilizowania inwestycji prywatnych powinny być nadal dostosowane do priorytetów zrównoważonego rozwoju określonych na szczeblu krajowym i przyczyniać się do zmniejszania nierówności i wzmocniania spójności społecznej.
49. UE jest zdecydowana przyczynić się, poprzez wzmocnione partnerstwa, do pełnego, terminowego i skutecznego wdrożenia Agendy z Antigua i Barbuda na rzecz małych rozwijających się państw wyspiarskich (ABAS) oraz do programu działania z Awazy dla krajów rozwijających się pozbawionych dostępu do morza i wzywa do włączenia wdrażania ABAS i programu z Awazy do planów strategicznych i planów prac różnych podmiotów ONZ, zgodnie z ich mandatami. UE będzie aktywnie uczestniczyć w przeglądzie śródkresowym dauhańskiego programu działania na rzecz krajów najsłabiej rozwiniętych na lata 2022–2031.

50. UE jest mocno zaangażowana w rozwijanie powszechnej, dostępnej, inkluzywnej i znaczącej **transformacji cyfrowej na całym świecie**, zakorzenionej w podejściu ukierunkowanym na człowieka i opartym na prawach człowieka, i zapewni terminowe i ambitne wdrożenie zarówno Globalnego porozumienia cyfrowego ONZ, jak i dokumentu końcowego z przeglądu WSIS+20, dążąc do zniwelowania wszystkich przepaści cyfrowych za pomocą skutecznego systemu wielostronnego. Jesteśmy zdecydowanymi zwolennikami Niezależnego Międzynarodowego Panelu Naukowego ds. Sztucznej Inteligencji (AI) i globalnego dialogu na temat zarządzania sztuczną inteligencją, ponieważ mogą one ułatwić szeroko zakrojone globalne dyskusje z udziałem wielu zainteresowanych stron na temat AI i zarządzania nią. Zasadnicze znaczenie ma zagwarantowanie niezależności tego panelu oraz wielostronnego charakteru globalnego dialogu na temat zarządzania sztuczną inteligencją, tak by zapewnić ich maksymalne oddziaływanie.
51. Kwestią o kluczowym znaczeniu jest nadal promowanie **światowego bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego** za pomocą zrównoważonych i odpornych systemów żywnościowych, które zapewniają wszystkim żywność bogatą w składniki odżywcze i przystępną cenowo. Globalny system żywnościowy stoi w obliczu poważnych wyzwań, takich jak konflikty, zmiana klimatu, utrata różnorodności biologicznej i degradacja środowiska. UE promuje wielosektorową strategię z udziałem wielu zainteresowanych stron, przyjmującą zintegrowane i spójne podejście oparte na ścisłej współpracy z partnerami, otwartym, przewidywalnym, przejrzystym i sprawiedliwym handlu, zgodnie z zasadami WTO oraz z zastosowaniem przy zapobieganiu i reagowaniu podejścia opartego na powiązaniu pomocy humanitarnej, rozwojowej i działań na rzecz pokoju. UE i jej państwa członkowskie potwierdzają swoje zdecydowane poparcie dla prac Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (EKG ONZ) w zakresie promowania współpracy regionalnej, zrównoważonego rozwoju i integracji gospodarczej opartej na zasadach, w tym poprzez jej instrumenty prawne i normy.

52. UE pozostaje wiarygodnym, przewidywalnym i zaangażowanym partnerem w dziedzinie **zdrowia na świecie**, współpracując z innymi podmiotami na szczeblu krajowym, regionalnym i wielostronnym w celu wzmocnienia zbiorowej odporności zdrowotnej i rozwoju powszechnego zabezpieczenia zdrowotnego, aby zapewnić równy dostęp do podstawowych usług zdrowotnych. Opierając się na swoich doświadczeniach we wzmacnianiu systemów opieki zdrowotnej i koordynacji kryzysowej, UE wspiera osiągnięcie suwerenności zdrowotnej, obejmującej większą odpowiedzialność krajową, większe zdolności w zakresie zapobiegania, gotowości i reagowania oraz lepiej połączone i skoordynowane regionalne i globalne sieci opieki zdrowotnej, których centralnym elementem jest WHO, przy jednoczesnym unikaniu powielania i fragmentacji. UE wspiera prowadzony przez WHO proces reformy światowej architektury bezpieczeństwa zdrowotnego i równolegle będzie kontynuować prace nad sfinalizowaniem negocjacji w sprawie załącznika do wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego przed następnym posiedzeniem Światowego Zgromadzenia Zdrowia, co z kolei utoruje drogę podpisaniu i ratyfikacji umowy w sprawie pandemii.
53. Jeśli chodzi o **rozwój społeczny** i eliminację ubóstwa, UE zobowiązała się do wdrożenia deklaracji z Ad-Dauhy przyjętej na Światowym Szczycie Społecznym w listopadzie 2025 r. Ta deklaracja polityczna, poparta zobowiązaniem z Sewilli, może stanowić podstawę odnowionej globalnej umowy społecznej, opartej na solidarności, współpracy międzynarodowej, prawach człowieka i prawach pracowniczych. UE wspiera Globalną Koalicję na rzecz Sprawiedliwości Społecznej w realizowaniu przez nią skutecznych działań oraz angażowaniu partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego w celu osiągnięcia efektów w ramach jej czterech filarów. UE potwierdza znaczenie inkluzywnych polityk społecznych, powszechnych systemów ochrony socjalnej oraz inwestycji w spójność społeczną jako podstawowych czynników zrównoważonego rozwoju, eliminacji ubóstwa i zmniejszania nierówności. W związku z tym UE wspiera zwiększanie inwestycji w ochronę socjalną i usługi społeczne, w tym wysiłki na rzecz stopniowego osiągnięcia uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym celów w zakresie rozwoju społecznego.

54. **Potrójny kryzys planetarny związany ze zmianą klimatu**, utratą różnorodności biologicznej i zanieczyszczeniem stanowi globalne zagrożenie dla ludzkości i wymaga globalnej reakcji. UE niezmiennie podtrzymuje swoje zaangażowanie na rzecz wielostronnych umów środowiskowych, w tym Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, porozumienia paryskiego, Konwencji o różnorodności biologicznej, globalnych ram różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu, celów zrównoważonego rozwoju i Agendy 2030 oraz konwencji ONZ w sprawie zwalczania pustynnienia, i wzywa wszystkich partnerów do podobnych działań. W tym kontekście UE będzie również nadal wspierać wszystkie odpowiednie zainteresowane strony pozarządowe, takie jak społeczności lokalne, kobiety, ludność rdzenna i obrońcy praw człowieka zajmujący się ochroną środowiska, oraz współpracować z nimi.
55. UE ponownie podkreśla znaczenie konsensusu co do tego, że **zmiana klimatu i degradacja środowiska**, w tym zanieczyszczenie i utrata różnorodności biologicznej, stanowią zagrożenie egzystencjalne i pogłębiają obawy dotyczące bezpieczeństwa, gdyż prowadzą do zwiększonej niestabilności i konfliktów, podsycają przestępczość zorganizowaną, w tym przestępstwa mające wpływ na środowisko, a także oddziałują na zdrowie publiczne, bezpieczeństwo żywnościowe i wodne, w szczególności w odniesieniu do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Zasadnicze znaczenie ma nadal zajmowanie się powiązaniem między bezpieczeństwem a środowiskiem, klimatem i wodą, a także powiązaniem między oceanami, różnorodnością biologiczną a klimatem. UE będzie aktywnie angażować się w dyskusje na temat urzeczywistnienia prawa człowieka do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska. Zgodnie z rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 43/53 w sprawie ochrony klimatu ziemskiego dla obecnych i przyszłych pokoleń ludzkości UE przywiązuje dużą wagę do pierwszej deklaracji Zgromadzenia Ogólnego w sprawie podnoszenia się poziomu mórz i oceanów.

56. UE podkreśla, jak ważne jest kontynuowanie globalnych działań w dziedzinie klimatu poprzez skuteczne wdrożenie **Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i porozumienia paryskiego, z myślą o tym, by ograniczenie wzrostu temperatury do 1,5°C było nadal w zasięgu możliwości.** W związku z tym UE z niepokojem odnotowuje, że wiele stron porozumienia paryskiego nie przedłożyło jeszcze nowego ustalonego na poziomie krajowym wkładu i zachęca je, by uczyniły to w trybie pilnym. Wielostronny proces klimatyczny powinien odzwierciedlać poglądy i interesy wszystkich stron i podmiotów, w tym przyszłych pokoleń i osób najbardziej narażonych na negatywne skutki zmiany klimatu. Rzetelność naukowa, przejrzystość oraz rzetelne dane i informacje mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia wiarygodnych i skutecznych działań w dziedzinie klimatu oraz gotowości na zmianę klimatu. Należy także unikać wszelkiego upolitycznienia nauki o klimacie. UE jest zaangażowana w realizację uzgodnionych ambicji wyrażonych w wynikach pierwszego globalnego przeglądu. UE będzie w szczególności promować realizację globalnych celów polegających na powstrzymaniu i odwróceniu do 2030 r. wylesiania i degradacji lasów, dążyć do potrojenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych i podwojenia poprawy efektywności energetycznej do 2030 r., przyspieszenia wdrażania technologii bezemisyjnych i niskoemisyjnych, a także odejścia od paliw kopalnych w systemach energetycznych w celu osiągnięcia neutralności emisyjnej do 2050 r. UE popiera opracowanie przed COP 31 wiarygodnych i inkluzywnych planów działania dotyczących lasów i odejścia od paliw kopalnych w systemach energetycznych. W tym kontekście UE podkreśla znaczenie czystej transformacji, w tym jej rolę w zmniejszaniu narażenia na wstrząsy na rynku energii.
57. **Zmiana klimatu, utrata różnorodności biologicznej i zanieczyszczenie**, a także degradacja gruntów, wody i oceanów, są ze sobą powiązane. UE jest zdecydowana przeciwdziałać tym zjawiskom zgodnie z celami zrównoważonego rozwoju i podejściem „Jedno zdrowie”. UE wspiera globalne ramy dotyczące chemikaliów i będzie dążyć do uniknięcia opóźnień w zakończeniu negocjacji w sprawie **międzynarodowego prawnie wiążącego instrumentu na rzecz wyeliminowania zanieczyszczenia tworzywami sztucznymi, obejmującego cały cykl życia tworzyw sztucznych.** Rok po przyjęciu nicejskiego planu działania na rzecz oceanów UE podkreśla znaczenie wzmocnienia międzynarodowego **zarządzania oceanami**, zachęcając do ratyfikacji i skutecznego wdrożenia Porozumienia w ramach UNCLOS, dotyczącego ochrony i zrównoważonego wykorzystywania morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową (porozumienia BBNJ).

58. **Odporność wodna** i stabilny globalny obieg wody mają kluczowe znaczenie dla zrównoważonego rozwoju, realizacji praw człowieka oraz dla pokoju i bezpieczeństwa. UE potwierdza, że prawa człowieka do dostępu do bezpiecznej wody pitnej i urządzeń sanitarnych mają zasadnicze znaczenie dla godności ludzkiej, zdrowia, zrównoważonego rozwoju i przestrzegania wszystkich praw człowieka. UE będzie nadal zapewniać, by woda, urządzenia sanitarne i higiena były odpowiednio uwzględniane w kluczowych procesach wielostronnych i odpowiednich umowach. UE opowiada się za ambitnymi działaniami następczymi po Konferencji Wodnej ONZ z 2023 r., w tym za wdrożeniem Agendy działań na rzecz wody i strategii ONZ dotyczącej wody i urządzeń sanitarnych, oraz podkreśla znaczenie specjalnego wysłannika ONZ ds. wody w przyspieszaniu postępów. UE z zadowoleniem przyjmuje również inicjatywę „Woda dla przyszłości” („Water Forward”) oraz podejmuje wysiłki na rzecz ukierunkowanych na działania, inkluzywnych i międzysektorowych Konferencji Wodnych ONZ w 2026 r. i 2028 r. oraz w kolejnych latach. UE wzywa do lepszego zarządzania zasobami wodnymi i do zainicjowania w ramach ONZ regularnego międzyrządowego procesu dotyczącego wody, zachęca również do wdrożenia ogólnosystemowej strategii ONZ dotyczącej wody i warunków sanitarnych, a także do uwzględnienia gospodarki wodnej jako zagadnienia przekrojowego w inicjatywie ONZ-80 i do wzmocnienia globalnego programu działań na rzecz wody na okres po 2030 r. UE popiera przystępowanie kolejnych stron do Konwencji o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych (konwencji wodnej).